

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ KÜTÜPHANESİ
AGAŞ SIRRI LEVENT KOLLEKSİYONUNDA BULUNAN
TÜRKÇE YAZMA DİVANLAR

Doç.Dr. Mustafa İSEN *
Arş.Gör. Metin AKKUŞ*

Osmanlı devletinde gelişen bilim ve kültür hayatında devrin idare sistemiyle birlikte genişleyip yürüyen başlıca kurumlar arasında medreselere ayrı bir yer vermek gerekir. Fatih Sultan Mehmed'in İstanbul'u fethinden sonra bu şehirde yaptırdığı büyük medrese ve onu izleyen padişahların kurduğu çeşitli medreseler bilim ve kültür hayatının ağırlık noktasını, taşranın uzak ve dağınık şehirlerinden alarak belli büyük birkaç merkeze taşıdı. İstanbul, Bursa, Edirne gibi başkentlik yapmış şehirlerin dışında Diyarbakır, Bağdat, Kahire, Erzurum, Selanik, Saraybosna yanında Şehzade Sancağı olan Kütahya, Manisa, Trabzon ve Amasya bu dönemin başlıca kültür, bilim dolayısıyla da kütüphane merkezleri idi.

Cumhuriyetle birlikte kültürel merkezlerin meydana gelmesinde bu kez üniversiteler hakim rol oynamaya başladı. Tatbiatıyla üniversiteler kuruldukları yörelerde diğer tesisleri yanında kütüphanelere de önem vererek çeşitli ihtisas kitaplıklarının teşekkülüne önayak oldular. Bugün tartışmasız taşradaki üniversitelerin en hacimlilerinden birine sahip Atatürk Üniversitesi Kütüphanesi de böyle doğdu. Söz konusu kitaplık özellikle Seyfettin Özege bağışlarıyla sosyal bilimler alanında, hasseten de Osmanlı dönemi matbu eserleri açısından bir eşnin yeniden kurulması mümkün olmayacak bir zenginliğe kavuştu. Atatürk Üniversitesi Kütüphanesi Seyfettin Özege kısmı, matbu kitapları yanında bir miktar yazma eseri de ihtiva etmektedir. Ayrıca bu bölümde Muhtar Karahanoğlu'nun bağışlarından meydana gelen ve büyük bölümü matbu, küçük bir kısmı da yazma eser ihtiva eden Karahanoğlu Koleksiyonu yer alır.¹ Eski harfli eserler, adına bir salon açılmış olan Z. Fahri

* Gazi Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Öğretim Üyesi.

* Atatürk Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Öğretim Elemanı.

¹ Karahanoğlu Aile Tarihçesi ve Karahanoğlu M. Muhtar'ın Şiirleri, Kitapları. Erzurum 1986.

Fındıkoğlu bağışlarıyla, İsmail Hami Daniřmend'den satın alınan kitaplar arasında da bulunmaktadır. Kütüphanenin yöreden temin ettiği az sayıdaki yazma da yine Özege bölümünde okuyucuya sunulmaktadır.

Yukarıda sözkonusu edilenlere ilaveten Özege bölümünde muhafaza edilen çok değerli bir başka kolleksiyon ise Agah Sırrı Levent yazmalarıdır. Deđerli araştırmacı Agah Sırrı Levent² 'ten satın alınan bu yazmalar kollaksiyonunun diğer pek çok kitaplıkta bulunan örneklerinden farklı tarafları vardır. Levent, öncelikle kendi ilgi alanında bulunan yazmaları toplamaya gayret etmiş, rasgele veya ne bulursa onu almak yerine, üzerinde çalıştığı konulara ait yazmaları aramış, bulmuş ve kolleksiyonunda bunları biriktirmiştir. Nitekim kolleksiyona göz atıldığında Levent'in kitaplaştırdığı ya da ilmi makale çerçevesinde ele aldığı konuların, hemen tamama yakın örneklerinin elinin altında bulunduğu görülecektir. Şehrengizler ve Gazavatnameler kendisinin ilk akla gelen kitaplaşmış çalışmalarındır. Levent, bu gibi eserlerin orijinal örneklerini temin edemediği hallerde eserleri yeniden istinsah ettirmiş ve bu yolla onlara sahip olmuştur. Fakat istinsah edilen eserlerin hangi yazmanın kopyası olduğu behemehal belirtilmiştir. Bunun yanında Levent, bazı yazmalarda ilgili eserin değişik yerlerine kitapla ilgili açıklayıcı bilgiler yazmış, örneğin eksik olan söz konusu yazmanın tam nüshası ya da nüshalarının nerede olduğunu not alarak belirtmiştir.

Agah Sırrı Levent kolleksiyonunda yaklaşık 625 yazma yer almaktadır. Bunların pek azı edebiyat dışı konularla ilgili eser-

2 Edebiyat tarihçisi ve dilci A.Sırrı Levent, 1914'te Rodos'ta doğdu. İlk öğrenimini Edirne'de tamamladı. 1919 yılında İstanbul Darülfünunu Edebiyat Şubesi'nden mezun oldu. 1927-1940 yılları arasında İstanbul Erkek Lisesi'nde Edebiyat öğretmeni olarak çalıştı. Yeni Türk Dergisi'ni çıkardı (1936). 1940'te Aydın milletvekili olarak parlamentoya girdi. 1947'de Gazi Eğitim Enstitüsü edebiyat öğretmenliğine tayin edildi. 1949'da TDK Yönetim Kurulu üyeliğine seçilen A. Sırrı Levent, 1935-1956 yılları arasında İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'nde Türk Edebiyatı tarihi dersleri verdi. 1978'de Ankara'da öldü.

Eđitimci, dilci ve edebiyat tarihçisi olarak tanınan A. Sırrı Levent, özellikle dergi, ansiklopedi ve sözlük alanında çalışmalar yaptı. Şiir, hikaye ve roman denemeleri de bulunan A. Sırrı Levent'in çeşitli gazete ve dergilerde de birçok yazısı yayınlanmıştır. Özellikle Divan Edebiyatı (1941), Acılar (Roman 1928), Türk Edebiyatı Tarihi-Giriş (1973), Mantuku't-Tayr (1955), A.Sırrı Levent'in basılmış eserlerinden birkaçıdır.

lerdir. Koleksiyonunun büyük ve önemli eserleri ihtiva eden bölümünü, mesnevi nazım şekliyle kaleme alınmış yazmalar ve yazma divanlar oluşturmaktadır. Bu çalışmada 73 yazma divan tanıtılmıştır. Ağah Sırrı Levent yazmaları arasında yer alan yazma divanların nüshalarını bilim dünyasına sunmakla yararlı bir hizmeti yerine getirdiğimizi ümit ediyoruz.

1- Divançe-i Âgâh Efendi 138
(Mehmed ö. 1158 / 1745)

90 yk. 210 x 147 (155 x 90) mm. Nesih yazı. Beyaz kâğıt. Cilt, mukavva üzerine siyah bez kaplama. Sırtı ve köşeleri siyah meşin kaplı. Cilt sağlam. Sözbaşları ve tarihler kırmızı mürekkeple.

Divan 88a'da tamamlanıyor. 88b-90b'de nesihle yazılmış muhtelif beyitler kayıtlı. la'da temellük kayıtları var. Bu sahife kâğıtla kaplanmış. 1b'de, sağ üst köşede kayıtlı yazı okunamadı.

Baş: Dil-i divâne olmaz bir nefes hâli temennâdan
Ki mest-i cân-ı nâz u işvedir bir mah-simâdan
Son: Mu'aşşer harfleriyle oldı tarih
Ta'âlâ Şânühü Allahü ekber

1164 yılında Ahmed b. Ebubekir el-Erzurumî tarafından istinsah edilmiştir.

2-Divançe-i Âsım 379
(Küçükçelebizâde İsmail ö.1173 / 1759)

42 yk. 227 x 149 (167 x 95) mm. Beyaz kâğıt. Ta'lik yazı. 21 satır. Cilt, mukavva üzerine plastik yapıştırma. Sırtı ve köşeleri siyah meşin. Şirâzeli, iç kapaklı. Yazı rekabe kayıtlı. 1b tezhibli. Siyah ve kırmızı mürekkeple çift cedvel arası yaldızlı. Sütun araları, başlıklar mıstarlı, cedvelli, yaldız tezhibli. Diğer yapraklarda yazı, tek cedvelli, mıstarlı.

15 a cedvelli, boş. 15 b'de. "Gazeliyyat" başlığı tezhibli. 30^a boş Tarihler 30^b de.Divan 42b'de tamamlanıyor. Sonda iki yaprak cedvelli, boş.

Baş : Yâ Rab bu ma'nâyı bilür hep âlem
Kim abda sezâ cürm ü atâdur sana hem
Son: Ben bu da'vâda sıdkuna iderüm
Pişgâhunda dört kitâba yemin
İstanbul 1268 / 1825' de basılmıştır.

38 yk. 210 x 120 (145 x 65) mm. 17 satır. Ta'lik yazı. Cilt, vişne çürüğü renkli meşin kaplama. Cilt üzerine beyaz kâğıt yaptırılmıştır. Silik mülkiyet kayıtları la'da. Biri Mustafa Necip adına iki temellük mührü. Yazı çevresi çift, sütun araları tek çerçevesel. Başlıklar kırmızı mürekkeple. Divandan önce manzum hikâyeler kayıtlı. Divan adı 1b'de. 21a'da hâmişte çerçeve içerisine alınmış bir beyit, 25a'da hâmişte beş beyit kayıtlı. 39a'da Talib başlıklı bir başka beyit rik'a yazıyla.

Baş: Hamd o perverdigâr-ı biçûna
Virdi gerdiş bu çarh-ı gerdûna
Son: Nazma getürdi bunı Kâmi-i zâr
Tâ ki suhendâna kala yâr-ı gâr

23 yk. (1b-23b). 215x160)mm. Kâğıt, beyaz kalın. Nesih yazı. 13 satır. Bölüm başlıkları kırmızı mürekkeple. Yazı rekabe kayıtlı. Cilt, mukavva üzeri bez kaplama. Sırtı ve köşeleri vişne çürüğü renkli, zincirekli.

Baş : İlahî mest-i nûş-ı gâfletüm huşyâr it
Humâr-âlûd cürmüm neş'e-mend-i câm-ı gurân it
Son: Şikeste sıyeh tab'-ı heves-nâk-ı pür-melâl
Hâzık-ı Fuzulî kerd tahmîs-ı 'arz-ı hâl
1137 tarihinde Şeyh İbrahim tarafından istinsah edilmiştir.

8-33 yapraklarda. Eksik. 200 x 130 (150 x 75) mm. Sarı-yeşil pelür kâğıt. Rik'a yazı. 17 satır. Cilt, mukavva üzeri siyah bez kaplama. Sırtı ve köşeleri meşin. Şirazeli. Yazı rekabe kayıtlı.

Türkçe-Farsça tasavvufî risale ve şiir mecmuası. Nûsha rik'a, ta'lik, nesih gibi muhtelif yazılarıyla mavî, sarı, yeşil, pembe ve beyaz pelür kâğıtlara yazılmıştır. Muhibbi divanı okunaklı.

Baş : 'Ayn-ı âlem nûr-ı vechünden olupdur pür-zıyâ
Yoluna olsa nola dûnya ve mâfihâ feda

Son: Bu gedâya nola keşf itsen şehâ esrarını
Gâh olur kim bendeye halini sultana arz ider

Matbaa-i Osmaniye, İstanbul 1308, 236 s. olarak basılmıştır.

6- Divançe-i Râşid Efendi
(ö. 1148 / 1736)

619
Mecmua 77

228b-252a yapraklarında. 180 x 120(120x75)mm. Muhtelif renkli pelür kâğıt. 15 satır. Rik'a yazı. Rekabe kayıtlı. Cilt, mukavva. Söz başları kırmızı mürekkeple. Sahifelerde yazının boyası diğer sahifelere aksetmiş, kâğıt boyayı geçirmiş. Okunaklı. Gazeller kaydedilmiştir.

Baş: Hâmem kadem basınca bu dîvana ibtidâ
Kıldı senâ-yı hazretî bu vech ile edâ
Son: Dil-i uşşâk-ı cihân şems-i şeker-riz ile bir
Ola hem elsine-i çend rakibâne neşât

7- Divan-ı Âtîf Mustafa
(ö. 1155 / 1743)

141

27 yk. 115x170 (165x110) mm. Beyaz kâğıt. Ta'lik yazı. 20 satır. Cilt, vişne çürüğü renkli, meşin. Zincirekli.

Divan, 27. yaprakta tamamlanmaktadır. Yazı, siyah mürekkeple çift cedveli. Kitabın sonuna bazı telhisler eklenmiştir.

Baş: Etse da'va-yı teferrüd ne kadar ber-câdur
Sadef-i bahr-ı ma'âniyle dürr-i yektâdur
Son: Olalı encümen-efrûz nazar-ı ışıkların

8- Divan-ı Bâkî
(Abdülbâkî Mahmud ö. 1527/1600)

111 yk. 196x120 (150x80)mm. Muhtelif kâğıt. Talik yazı. 17 satır. Cilt, mukavva üzeri yeşil bez kaplama. İç kapaklı, ebrûlu, sırtı meşin. Söz başları kırmızı mürekkeple.

Divanın sonunda Revânî'nin İşretnâme'si kayıtlıdır. Hamişlerde muhtelif notlar kayıtlı.

Baş: Hatt-ı müşk-fâmunla ey gonca-i ter
Sikkedür o lebler mümsikk meger

Son: Dil-ârâ kâmet-i şimşâda nisbet şâh-ı tubâdur
Nihâli kadd-i dilber hak bu kim âlâdan âlâdur

İstanbul 1259; İstanbul 1276; İstanbul 1317; Leiden 1911; Prag 1926, Ankara 1987'de basılmıştır.

9- Divan-ı Bâkî

(Abdûlbakî Mahmud ö. 1527/1600)

475

72 yk. 147x203 (155x78) mm. Nesih yazı. Muhtelif satır.
Cilt, mukavva üzeri meşin kaplı.

Divan ilk 77 yapraktadır. Sultan Murad vasfında Acem ülkesi fethini kutlayan kaside ile başlayan divanın sonunda 16.yüzyıl şâirlerine ait şüirlere yer verilmiştir.

Baş: Râh-ı çeşmümden dile tab-ı ruh-ı cânân gelür

Hâne-i câna zıyâ-yı mihr-i nûr-efşân gelür

Son: Dâğlar sabr idemez süz-ı dile baş degül

Ateş-i 'aşka demürler døyemez taş degül

10- Divan-ı Cem'i

(Mehmed ö. 1070/1660)

497

50 yk. 185x120 (145x60) mm. Aharlı kâğıt. Ta'lik yazı.
17 satır. Cilt, mukavva üzeri siyah bez kaplama, Sırtı ve köşeleri meşin kaplı, sağlam. Söz başları kırmızı mürekkeple.

3a'da farsça şitirler kayıtlı. 47b-50a'da Sâkinâme bulunmaktadır.

Baş: Benâm-ı şâh- hayvân-ı mukaddes

Nigâr-ârâ-yı nüh-tâk-ı mukarnes

Son: Şeref-bahş oldı kudse dâver-i sâhib-hüner geldi

O burc-ı evliyâyâ bir meh-i hurşid-eser geldi

11- Divan-ı Cevri

(İbrahim ö. 1065/1654)

66

223 sahife. 157x100 (130x85) mm. Sarı kâğıt. Ta'lik-rik'a yazı. 16 satır. Cilt, siyah meşin

72. sahifeden sonra 13 sahife boş bırakılmış. Daha sonra "Divan-ı Cevri Dede" kaydıyla divan başlamakta. Divan sarı renkli, çizgili bir kâğıda yazılmıştır. Son sahifede 307-309 tarihleri kayıtlı. Arka kapağın iç kısmında beyitler yazılmıştır.

Baş: Merhaba ey devr-i eyyâmın şeb-i sa'd-ahteri
Makdemın oldı müzekker mevlid-i peygamberi
Son: Kim dimiş zîrâ hitâbet 'ilminün mâhirleri
Nokta vü harfün sükûtiyla hitâb olmaz sakat

Erzurum 1981'de basılmıştır.

12- Divan-ı Halim Giray
(ö. 1239 / 1824)

396

46 yk. 227x145 (160x85) mm. Kalın beyaz kâğıt. Rık'a yazı 17 satır. Rekabe kayıtlı. Divan, şâir adı, başlıklar ve cedveller kırmızı mürekkeple. Mahlaslar ve bazı ibârelerin üstüne kırmızı mürekkeple çizgi çekilmiş. Cilt, mukavva üzerine penbe işlemeli plastik yapıdır. Sırtı vişne rengi meşin. Şirâzeli.

la'da kurşun kalemle çizilmiş cedveller "17 satır, 48 varak, 94 sahife" kaydı eski yazıyla. 1b-2a'da Hâlim Giray hakkında bilgi veren mensur bir dibace vardır. Şahbaz Giray, divanın düzenleyicisi olarak kaydedilmektedir. Ferâğ kaydı 48a'da.

Baş: Hezar kasâid ham ü senâ ol pâdişah-ı yû'ti'l-mülke
menyeşâ hazretlerinin. . . (nesir)

Son: Sen kabul eylemedin ben dahi redditsem anı
Ba'dezin bu dil-i rüsvâna Sikender ne benim

İstanbul 1257 / 1841'de basılmıştır.

13- Divan-ı Emri
(Emrullah ö. 983/1576)

373

15 yk. 233x155 (225x115) mm. Beyaz kâğıt. Rık'a yazı. 18 satır. Siyah mürekkeple gizli mıstar üzerine yazılmış, rekabe kayıtlı. Cilt, mukavva üzeri siyah bez kaplama. Sırtı ve köşeleri siyah meşin, iç kapaklı.

1b'de sülûs yazı ile "Hüve'l-bâkî Divan-ı Emri" kaydı var. Divan eksiktir. 15b'da kayıtlı manzumenin devam ettiği anlaşılıyor.

14- Divan-ı Enis Recep Dede
(ö. 1147 / 1734)

470

19 yk. 205x155 (168x130) mm. Beyaz kâğıt. Ta'lik yazı.

17 satır. Yazı kırmızı mürekkeple cedveli. Cilt, mukavva üzeri siyah bez kaplama. Sırtı ve köşeleri meşin. İç kapaklar ebrûlu.

Baş: Aşk ile iden kalb-i sevâdın tecrîd
Şevk ile ider zevk-ı derûmî câvîd
Son: Kemâl-ı hüsn-i sivâyı tefekkür itmez Enîs
Safâ-yı âyine-i dilde istemez kederi

Edirne 1307 / 1890'da basılmıştır.

15- Divan-ı Esad Efendi
(Mehmed ö. 1753)

426

78 yk. 210x153 (164x82) mm. Ta'lik-nesih yazı. 23 satır. Başlıklar ve cedveller kırmızı mürekkeple. Sütun araları siyah mürekkeple cedveli. Cedvel arası yaldızlı. Cilt, mukavva üzeri vişne rengi meşin kaplama. Sonradan ebrûlu beyaz kâğıt yapıştirilmiş. İç kapaklı.

la'da Muhammed Latif, Muhammed Memdûh adına iki temellük mührü var. Divan adı la'da kayıtlı. 1b, 2a altın yaldızlı tezhibli. "Gazeliyât" 17b'de başlıyor. "Lugazler" bölümünde son beyitler kırmızı mürekkeple. 1b-9a arasında "Divan-ı Ragıp Paşa" ta'lik ve sülûs yazıyla hâmişte kayıtlı. 9b-74b arasında muhtelif tarihler 78a-79'da muhtelif karalamalar var.

Baş: Mîhr-i ikbâl-i fûrûğ-efzâ olup başmun
Hem ocağında fûruzân ola nice dûdmân
Son: Mahbûb-ı cenâb-ı şefî-i muhtar
Oldur sebab-i halk-ı cihân ol âgâh

Evkaf-ı İslâmiye Matbaası, İstanbul 1337'de basılmıştır.

16- Divan-ı Fasih
(Ahmed Dede ö.1111 / 1699)

458

76 yk. 213 x 120 (160x70)mm. Aharlı kâğıt, sarı-beyaz. Ta'lik yazı. 21 satır. Cilt, vişne çürüğü renkli meşin. Cilt kapak içleri ebrûlu.

1-2. 10. 64. yapraklar yaldız cedveli. 1b-2a yaprakları yeşil-pembe mürekkeple süslü. Ayrıca çiçek süslemeleri var (1b). "Hâzâ Kitâb-ı Divan-ı Fasih" kaydı 1b'de kırmızı mürekkeple, 76b-77b yapraklarında muhtelif şâirlerden manzumeler kayıtlı. Muhammed Muhyiddin adına 1248 tarihli bir temellük kaydı, iki temellük mührü ve muhtelif imzalar var.

Baş: Sensin ol yekta-vücûd-ı bî-nazîr ey lutf-ı Rabb
Zatun on sekiz bin âlemi halka sabeb
Son: Feryâd guyem zebân-ı biyâsâyed
Hâmûş şevem cihân biyâsâyed

17- Divan-ı Fehim-i Kadim

320

(Mustafa, Uncuzâde ö. 1058 / 1648)

88yk. 195x110 (152x65)mm. Beyaz kâğıt. Nesta'lik yazı. 19 satır. Başlıklar kırmızı mürekkeple. Yazı, cedvelli, yaldızlı rekabe kayıtlı, Cilt, mukavva üzeri yeşil kağıt kaplama. Arka kapak kâğıdı yırtık. Sırtı yeşil meşin kaplı, şîrâzeli.

Eserin bütün sahifelerinde güve yeniği var. Sütun araları üç cedvelli, yaldızlı . 1b tezhibli. Bazı yapraklarda beyitler kurşun kalemle numaralandırılmıştır. 30b-311a boş, 31b tezhibli.

Baş: Dün gece çarha kim itab etdim

Haşre dek vakf-ı ızırab etdim

Son: Râgımda olup misâl ahker-i düzah

Sinemde benüm cilverler eyler düzah

İstanbul 1934'de basılmıştır.

18- Divan-Ferdi

241

29 yk. 220x157 (140x90) mm. Beyaz, kalın kâğıt. Ta'lik yazı. 15 satır. Gizli mıstarlı, rekabe kayıtlı. Cilt, meşin üzerine ebrûlu kâğıt kaplama. Sırtı, meşin.

27b-29a yapraklarında Râgib'in nazîreleri kayıtlıdır.

Baş: Habbezâ geldi bahar nevrûz sultan olmuş

Sünbül ü lâle vü gül her biri bir hân olmuş

Son: Eger şûride Ferdî'nin hâlinden sen sual etsen

Hayâl-i nergis-i çeşmünle gâyet hastadır şimdi

19- Divan-ı Fevri

(Ahmed ö.978 / 1571)

501

135 yk. 193x130 (160x80)mm. Kalın beyaz kâğıt. Nesta'lik yazı. 17 satır . Başlıklar kırmızı mürekkeple. Cilt, vişne rengi meşin. Kapaklar yaldız zincirekli, cedvelli, şîrâzeli, Cilt sağlam. Rerağ kaydı 135b'de.

İç kapakta divan adı, mavî mürekkeple kaydedilmiştir. 1b'de "Haza Divan-ı Fevri Efendi" kaydı ta'lik yazı ile. 1b'de "Sultan

Murad-Na't" başlıklı manzume ta'lik yazı ile. Tercî-i bend (21b-23a), Müsebba (28b-31a), Müsebba (28b-31a), 2 tahmis gibi manzumeler hâmişlerde kayıtlıdır. 17a-b'de farklı bir yazı ile bir manzume ve bir tarih kayıtlı.

Baş: Memâlik-i dü cihanın olup serîrine şâh
Adû-yı dinûni kılâm helâk u tebâh
Son: Yüzün mihrüne meh didüm naklîm Ahterîdendür
Dürr ıtlakı o dendâna Sihâh-ı Cevheridendür

Rebiülahır 992'de Mahmud Sinan tarafından istinsah edilmiştir.

20- Divan-ı Fitnat 316
(Zübeyde ö.1194/1780)

33yk. 190x125 (145x86) mm. Beyaz kâğıt. Ta'lik yazı. 17 satır. Yazı, üç cedveli, cedvel ve sütun araları yaldızlı. Cilt, meşin, vişneçürüğü renkli. Yaldız zencirekli, cedveli. Cilt dağılmak üzere.

1b, 16 b yaprakları mihrabiyeli, mükemmel tezhibli. İç kapakta ta'lik yazıyla bir beyit ve bir hadis-i kudsi kayıtlı. 1a'da Muhammed Said Efendi adına temellük kaydı var.

Baş: Bâ'is-i icâd nızâm-ı dü-serâ
Mahlûk senin nâmına cümle eşya
Son: Eltâfa serâ görüp bu nâçizi
Mahlûk senin nâmına cümle eşyâ

İstanbul 1264 / 1848, İstanbul 1269 / 1853, tarihsiz ve basıldığı yer bilinmeyen iki baskısı yapılmıştır.

21- Divan-ı Güfti 123-125
(Ali Edirneli ö. 1088/1678)

112 yk. 210x120 (155x55)mm. Beyaz kalın kâğıt. Ta'lik yazı. 21 satır. Cilt, mukavva üzeri siyah bez kaplama. Sırtı ve köşeleri siyah meşin kaplı. Temellük ve ferağ kayıtları eserin son sahifesinde.

Muhtelif renkte kâğıt kullanılmıştır. Hâmişlerde beyitler kayıtlı. Bazı sahifelerde su damlasıyla bozulmalar var, yazı okunaklı. 95a-96b boş. Son sahifede "temmetü'd-divan-ı Güfti-i merhum li-Edirnevi" kaydı yer almakta.

Baş: Gel ey hâme-i i'câz-âyin
Güher-senc-ârâ-yı nazm-ı dîrin
Son: Hum nîze-şemşir o bigâni ta
Yine çarh-ı takdîre çekdi kazâ

Hüseyin Kırmî tarafından istinsah edilmiştir.

22- Divan-ı Hâletî

7

(Azmizâde Mustafa 977/1570-1040/1631)

119 yk. 195x130 (150x85) mm. Âbâdî kâğıt. Ta'lik yazı.
Muhtelif satır. Cilt, mukavva üzeri bez kaplama.

Baş: Ser-âgâz it dilâ hamd-i Hüdâya
Kim ol vâcibdürür bay u gedâya
Son: Çünkim basîret ehli bilürler bu hâletî
Kim fasl-ı dîde gâyetle hâb olur şikâr

23- Divan-ı Halîmî

461

147 yk. 210x140 (160x75)mm. Beyaz-sarı kâğıt. Ta'lik yazı. 18 satır. Başlıklar kırmızı mürekkeple. Cilt, vişnerengi meşin. Şirazeli. Sırtı yırtılmış.

Arka kapağın iç kısmında Çelebizâde 1130 temellük kaydı var. la'da sabit kalemlerle divan adı, bir beyt ve okunamayan bir temellük kaydı var. 1b-2a Arapça hamdele salvele kalın ta'lik yazıyla kayıtlı. Ön kapağın iç kısmında divânî yazıyla muhtelif kayıtlar var. 147b'de bir tilsim, 148a'da ta'lik yazıyla manzum ve mensur bir metin kayıtlı. 148b boş. "Tahmis-i Figâni li-Hisali" başlıklı manzume kötü bir ta'lik yazı ile 149a'da. Eserin hamişlerinde muhtelif kayıtlar var.

Baş: Geliniz halk-ı cihân hamd-i Hudâ eyleyelüm
Yüzümüz yire sürüp şükr ü senâ eyleyelüm
Son: Mey-i aşkınla mest olam bâri
Mâsivâdan gönül ola âri

24- Divan-ı Handânî

358

Sülüs yazı. Satırlar muhtelif. Cilt, mukavva üzeri siyah bez kaplı. Sırtı ve köşeleri meşin. Başlıklar ve cedveller kırmızı mürekkeple. Yazı yer yer harekeli. Sütun araları çift cedveli.

Divanın baş tarafı eksik. Eserin baş tarafında kasideler yer almakta. Bazı yapraklarda tamir ve su akıntısı var. Hâmişlerde siyah mürekkep ve aynı yazıyla düzeltmeler, ilaveler var.

"Münâcât-ı Halil bâ-Hüdâvend-i Celil" 130-135, "Kaside-i Fütüvvetnâme 982" 134a, 136-153b yapraklarında kayıtlı manzumenin muhtevâsı anlaşılamadı.

Baş: Hüve'l-âlim 'afüvvün asım azîm
Hüve'l-âdil 'alâ âmir hüvallah
Son: Senden ayrı zıkr ü fikrim subn u şâm
Olmasın dilde dilimde vesselâm

25- Divan-ı Hâşim

613

(Üsküdârî Mustafa ö. 1197/1782)

Mecmua 71

1b-127a yapraklarında. 170x109 (135x71) mm. Aharlı, samansarısı kâğıt. Nesih yazı. 20 satır. Rekabe kayıtlı, siyah ve kırmızı mürekkeple. Yıldız cedveli. sahifeler çiçek süslü. Cilt, ebrûlu kâğıt yapıştırılmalı, mukavva üzeri bez kaplama. Sırtı siyah meşin. Cilt, tamir görmüş, şirazeli.

Baş tarafta 8 boş yaprak var. la'da bir temellük mührü ve salvele kayıtlı. 1b-3a'da ölüm tarihleri, mülkiyet kayıtları, sülûs, rik'a, nesih yazılarla beyitler ve muhtelif kayıtlar var. Eser, mükemmel tezhib örneği. 3b yıldız ve renkli boyalara süslü. Bazı hâmişlerde muhtelif kayıtlar var. "Gazeliyat" bölümü 8b'de Bölüm başlıkları kırmızı mürekkeple. Gazeller arasında muhammes, kaside gibi farklı nazım şekillerine yer verilmiştir. Tarihler 119b'de. 120-123. yapraklarda Hz. Peygamber ve 12 iman vasfında manzumeler kayıtlı. 127-153. yapraklarda melamilîge dair mensur tasavvufî risaleler kayıtlı.

Baş: Vâridat-ı mensûre ve divan-ı manzûme li-Seyyid
Hâşim Mustafa el-Üsküdârîyü'l-celveti. . . (nesir)
Son: Tarık-ı Hakdadır bunlar Müdâmi
Demezler bu sözü tâ bilmeyince

Ahmed Reşid es-Sûfî tarafından 1188'de istinsah edilmiştir.

28- Divan-ı Hâşim

384

(Üsküdârî Mustafa ö. 1197 / 1782)

71 yk. 235x165 (235x163) mm. Sarı kâğıt. Ta'lik yazı.

19 satır. Rekabe kayıtlı. Cilt, mukavva üzeri yeşil meşin kaplı. Yıldız zincirekli, çift cedveli. Şemseli, miklaplı, şirazeli. Miklap zincirekli, cedveli. Şirazeler bozulmuş, cilt bozuk.

1b kalın yıldız cedveli, yıldız çiçek motifli. Divan ve şair adı aynı sahifede kırmızı mürekkeple. Eserin başında mensur dibace vardır. (1b-5a). Muhtelif sahifelerde düzeltme ve karalamalar var. Divan mürettep değildir. 72a'da tamamlanmaktadır. 71a-88b'de sūfilik mesleğine ve muhtelif mesleklerle dair manzum ve mensur eserler kayıtlıdır.

Baş: Vâridât-ı mensûre ve divan-ı manzume li-Seyyid Haşim Mustafa el-Üsküdâri el-celveti. . . (nesir)

Son: Usulî kâr-ı nâtıkla makamâtıyla edvân

Geçince nağme-i uşşâk Hüseyinide karar eyle

27- Divan-ı Hâtem

240

(Akovalızâde, ö.1168/1754)

35yk. 220x140 (150x80) mm. Kalın, beyaz kâğıt. Nesih yazı, 21 satır. Yazı, sütun araları çift, çevresi tek cedveli, rekabe kayıtlı. Cilt, kırmızı düz meşin üzerine, siyah çiçek kabartmalı plastik yapıştırma. Miklaplı. Kapak içleri ebrûlu. Kapak dağılmak üzere.

20 b hamîşinde cedvellenmiş bir beyit kayıtlı. Hamîşlerde mısra ve beyitler var. Sonda 4 yaprak boş. 32b-35b arasında kayıtlı kıta ve müfretler kırmızı mürekkeple cedveli.

Baş: Gelmez istiğna çiçekli ebrî-i gülden bana

Câme-i endâm biçilse çeşm-i bülbülden bana

Son: Bab-ı nahv-i mûmiyâne sarf-ı zihn itse hayâl

Fasl-ı vaslun evcin ortasın bulur erbâb-ı bâl

İstanbul 1284 / 1867'de taşbasma olarak basılmıştır.

28- Divan-ı Hâtif

94-98

(Hasan Siraçzade, Bursevî ö. 1077/1152)

171 yk. 195x130 (140x75) mm. Aharlı, yumurta sarısı kâğıt. Ta'lik yazı. 19 satır. Başlıklar ve cedveller kırmızı mürekkeple. Rekabe kayıtlı. Cilt, vişnerengi, zincirekli, miklaplı, şirazeli. Şiraze ve miklap dağılmak üzere.

Eserin başında temellük kayıtları ve es-Seyyid Abdurrahman Rahmî mührü var. Manzum-mensur mukaddime. 27. yaprağa kadar hamîşte Esmâülhüsna açıklaması yer almakta.

171. yapraktan itibaren Seyahatnâme. İlk sahifede kaydedilmiş tılsım ve hastalıklar için deva olacak tarifler var.

Baş: Hezâr hamd ü dürûd ol Hudâ-yı zi-şâna
Ki virdi nâtıka vü fikri nesl-i insana
Son: Dâima avn-i hazret-i Bâri
Kâmyâb ide âşık-ı zân

29- Divan-ı Hâzık

(Mehmed Erzurûmî, ö. 1177/1763)

273

40 yk. 220x151 (200x95) mm. Kalın beyaz kâğıt. Yazı Nesta'lik. 19 satır. Rekabe kayıtlı. Mahlaslar kırmızı mürekkeple. Cilt, mukavva üzerine siyah bez kaplama. Sırtı ve köşeleri meşin. Şirazeli, iç kapaklı. Ketebe ve istinsah kaydı 40'da.

Divanın baş tarafı eksik. Çeşitli sahifelerde nesih yazıyla mısra ve beyit eklemeleri var. Hamişlerde çeşitli manzumeler kayıtlı. 5b-6a'da su akıntıları. Manzumeler kırmızı mürekkeple numaralandırılmıştır. Divan rübâilerle tanımlanıyor.

Divandan sonraki bölüm bir şiir mecmuası özelliği taşımakta. Ta'lik, nesih, Nesta'lik gibi muhtelif yazılar kullanılmıştır. Mahlaslar kırmızı mürekkeple. Son yaprakta ilaç tarifleri bulunmaktadır.

Baş: Âyet-i nûr-ı cemâlin mushaf-ı rûhsarda
Mebhas-ı taksir-dersi imtihanıdır bana
Son: Mazhar-ı lutf-ı ilâhî ola Hâzık zirâ
Oldı târih-i velâdetleri lutf-ı mazhar

İstanbul 1318 / 1900'de basılmıştır.

30- Divan-ı Hevâyi

313-315

1b-56a yapraklarında. 198x125 (142x75) mm. Kirli beyaz kâğıt. Talik yazı. 19 satır. Vişne rengi deri ciltli, miklaplı, Cilt üzerine sonradan penbe ebrûlu kâğıt yapııştırılmıştır. Rekabe kayıtlı. "Hezeliyat" ve "Hicviyât" şeklinde bölümlere ayrılmış manzumelerle devam ediyor. la'da dörtgen temellük mührü var.

Divançe-i Bahâi (57b-80b), "Ahkâm-ı Gülbüne sene 1056 Bahâi-yi Küfri" başlıklı mensur eserle birlikte. 22a'dan itibaren "berâ-yı Vehbi" başlıklı manzumeler kayıtlıdır. Velehü başlığıyla 56a'ya kadar devam ediyor. 56b-57a boş. Eserde müstehcen kelime ve anlamlara yer veren pekçok şiir ve beyit dikkati çekmekte.

Baş: Erbâb-ı hurfet içre zuhûr eyledi fiten
Şâkird ü usta birbirine oldu dil-şiken
Son: Sevdigüm mugbeçedür bağda sarımsağ olsun
Sebzeçik virdi bana bağda sarımsağ olsun

1252 tarihinde istinsah edilmiştir.

31- Divan-ı Hevayî

445

37 yk. (26b-63b). 215x160 (160x110) mm. Beyaz kalın kâğıt. Nesih yazı. 13 satır. Başlıklar kırmızı mürekkeple. Cilt, mukavva üzeri siyah bez kaplama. Sırtı ve köşeleri vişneçürüğü renkli meşin. Köşebendli, salbekli, orta şemseli.

Lebib Efendi Divanı ile birlikte. Divan "Gazeliyat" bölümüyle başlıyor. Sonda "Mukattât" bölümü yer almakta. Yaprakların sağ üst köşelerinde rutubet ve su akıntısından dolayı bozulma var. Yazı okunaklı.

Baş: Hiç boza keyf vermedi ey nâzenin sana
Çesbândur acep arak-târçın sana
Son: Mu'tâd bud dessâm-ı zıfâfın seheri
Kutlar gelini cümle zenân pâce gelür

32- Divan-ı Hevayî

488-89

32 yk. 125x95 (146x90) mm. Saman sarısı kâğıt. 15 satır. Nesta'lik yazı. Kırmızı mürekkeple cedveli, rekabe kayıtlı. Cilt, mukavva üzeri yeşil baz kaplama. Koyu yeşil iç kapaklı.

Divan-ı Tirsî ile birlikte. Her iki divanın adı la'da kayıtlı. Aynı sahifede Seyyid Ahmed Reşid adına bir temellük mührü ve mülkiyet kaydı var. 1b-2a kalın yıldız cedveli. Çeşitli hamişlerde beyitler kayıtlı. 33a-36a boş.

Baş: Hiç boza keyf vermedi ey nâzenin sana
Çeşbandur acep arak-tarçın sana
Son: Gıtmez eser-i çüb-ı samân denizimizden
Geçmez yelün ayağı bizi hırmenimizden

33- Divan-ı İzzet

357

(Beğlikçi Mehmet. ö. İst. 1258/1842)

70 yk. 240x167 (167x90) mm. Sarı, penbe, beyaz kâğıt. Ta'lik yazı 19 satır. Başlıklar ve cedveller kırmızı mürekkeple. Cilt, mukavva üzeri vişnerengi meşin kaplama. Cilt üzerine

sonradan ebrûlu kâğıt yapıştırılmıştır. Miklaplı. Miklap bağlantısı kopmak üzere. Kapak içleri yumurta sarısı renkli kâğıt yapıştırma.

1b'de Osmanlı arması resmi yapıştırılmıştır. 1b-3a arasında mensur dibace yer almakta. 31b'de "Gazaliyat" başlığı yer almakta. Bu sahifede de Osmanlı arması yapıştırması yer almıştır. Yazıda tarihler ve mahlaslar kırmızı mürekkeple. 70b'de rik'a yazıyla bir kayıt var.

Baş: Enva'-ı hamd ü sipâs ve esnâf-ı şükr-i bî-kıyâs
Ol hâlık-ı kevn ü mekâna. . . .(nesir).

Son: Bezme gelmem dir idün İzzet-i zâr olmayacak
Şimdi ey şüh-ı cefakâr ferâmüş itdün

1203'te benli Arif tarafından istinsah edilmiştir. Divan 1224'te tertib edilmiştir.

İstanbul 1258 / 1842'de basılmıştır.

34- Divan-ı Kelim-i Eyyûbî
(ö. 1098 / 1687)

431

47 yk. 200x105 (123x65) mm. Yazı 13 satır. Ta'lik. Bölüm başlıkları kırmızı mürekkeple. Cilt, mukavva üzeri mavi bez kaplama. Sırtı siyah meşin, iç kapaklı.

Eserin başında 921/1224, 1184, 1217 temellük kayıtları var. 1b'de "Divan-ı Kelim" kaydı.

Baş: Benim kim olmadım nazende berk-ı sâz-ı vuslatdan
Nasibim har-ı hasretdür bu gülşen-gâh-ı mihnetden

Son: Kapanmaz dağ-ı gam sinemde âlem lâlezâr olsa
Açılmaz gonca-ı kalb-ı hazînim bin bahar olsa

35- Divan-ı Münif
(Mustafa)

438

53 yk. 220x135 (150x80) mm. Beyaz aharlı kâğıt. Yazı 17 satır Nesih. Başlıklar kırmızı mürekkeple. Yazı, yer yer harekeli. Mahlaslar kırmızı mürekkeple. Rekabe kayıtlı. Cilt, mukavva üzeri siyah bez kaplı. Sırtı ve köşeleri siyah mesin. İç kapaklı, şirazeli.

Baş : Ey zevîrânî bedel künc-i hân endâhte
Nakd-ı vakt-ı ışk der-hümâyûn-ı cân-endâhte

Son: Âhir. vuslatı anun
El-kussa çubukda iken inüp okkaya bindi

Divan 1b'de "Münif'in Gazelleri" kaydıyla başlıyor.
53a'da "Tarihler"le tamamlanıyor.
Bulak'ta basılmıştır. (96 s.)

36- Divan-ı Nâbî
(ö. 1124 / 1712)

571

162 yk. 215x125 (175x90) mm. Aharlı, saman beyazı kâğıt. Aharsız kalın, beyaz kâğıt. Yazı ve satır çeşitli. Cilt kahve-rengi meşin. Başlıklar kırmızı mürekkeple.

Nabî Divanı 1-95. yaprakları arasında. 1b'de "Kasâyid ve Divançe-i Nâbî (niamenallahû bikelâmihittahsîn)" kaydıyla başlıyor. Divan Lugazlarla sona eriyor. Muhtelif sahifelerde hat denemeleri var. Lugazlardan sonraki yapraklarda şarkı ve türkû gibi muhtelif manzumeler bulunmakta.

Baş: Gördi ibret Hakda mukaddemât-ı zuhûr
Ne gösterir görelim hazret-i Hudâ-yı gayûr
Son: Oldı gönlüm Nâbiyâ bâziçe-i emvâc-ı gam
Çalkanur geh ye's ü geh ümmid ile deryâ gibi

Şeyh Yahya Efendi Matbaası, İstanbul 1292; Kahire 1257 / 1847; Ankara 1987'de basılmıştır.

37- Divan-ı Nakşî
(Ali Akkırmanlı ö.1065 / 1655)

293-296

63 yk (228a-291a). 200x140 (140x85) mm. Beyaz kâğıt. Nesih yazı. 15 satır. Rekabe kayıtlı. Başlıklar kırmızı mürekkeple, mahlaslar kırmızı mürekkeple. Cilt, yeşil mesin kaplama. Cilt üzerine sonradan sarı plastik cilt yapıştırılmıştır. Miklaplı, şirazeli. "Harf-i Zâ" hamışte kayıtlı. Oksitlenmeden dolayı bazı sahifelerde bozukluklar var. 293a-294a'da bozuk nesih harekeli bir dua kayıtlı. 294b'de "Şems-i Tebrizi" başlıklı 4 beyit, nesih yazıyla kaydedilmiştir.

Baş: Gel ey sâlik kulak tut göründi terkib olan ma'nâ
Biri yıldür biri toprak biri âteş biri deryâ
Son: Eyü devr oldı anlarsan sevip ol hûbî ey Nakşî
Yanılmaz cismimin yaşı acep dildara düşdüm ben

1208'de istinsah edilmiştir.

12 yk. 210x145 (165x80) mm. Kirli sarı kâğıt. Nesih yazı, 17 satır. Cilt, vişneçürüğü rengi menşin. Zincirekli. Önkapığın iç kısmı ebrûlu kâğıt yapıştırma. Eksiktir.

Divan-ı Magribî" ile birlikte. Bu nushada Şeyh İbrahim Müntehebâtı" da yer almaktadır.

Baş: Kemâl-i lutfun isbât eyle yâ Rab
Kabûl-i arz-ı hâcât eyle yâ Rab

Son: İlâhî sen o hallâk-ı cihan-ı cism ü cansın kim
Nukûş-ı âlem-i ketm-i ademden itmege inşa

131 yk. 262x195 (210x125) mm. Beyaz çizgili kâğıt. 23 satır Rik'a yazı. Rekabe kayıtlı. Kurşun kalemle yazılmıştır. Cilt, mukavva üzeri siyah bez kaplama. Sırtı yıldız çiçek kabartmalı meşin. İç kapaklı.

"Dârülfünûn Kütüphanesi 2288-2905" nolu nüshadan istinsah edilmiştir. Müstensih: Mehmed Rüştü. Şeyhi Divanı ile birlikte. Bu nüsha Âgâh Sırrı Levend tarafından sonradan istinsah ettirilmiştir.

Baş: Bismillahirrahmanirrahim
Oldu çü unvan-ı divan-ı kadim

Son: Dünya içinde bağ-ı İrem görmek isteyen
Sürsün yüzün mezârına ol yüce Hazretin

İstanbul 1963, İstanbul (tarihsiz) 'da bastırılmıştır.

20 yk. 220x165 (195x135) mm. Saman sarısı kâğıt. Rik'a yazı. Satır sayısı muhtelif. Cilt, mukavva üzeri siyah bez kaplı. Sırtı ve köşeleri meşin.

Baş: Helâk ettin figân ey rûze ol hurşid-i tâbânı
Gerekmez bana 'ıydın etme tek âzarda cânânı

Son: Sîne-râ sad şerha-i bi-endâze ekenden diger
Dâg-ı dil-râ hem belaht-i tâze ekendem diger

Salih İzzet tarafından yakın dönemde istinsah edilmiştir. İstanbul 1138-1340, Ankara 1987'de basılmıştır.

41- Divan-ı Nefî

(Ömer Erzurumlu ö.1045 / 1635)

100 yk. 210x125 (145x75) mm. Beyaz kâğıt. İnce Ta'lik yazı. 21 satır. Sütûn araları çift, yazı çevresi tek kırmızı cedveli. Başlıklar kırmızı mürekkeple. Cilt, vişneçürüğü rengi meşin kaplı. Orta şemseli, zincirekli, şîrâzeli.

"Külliyât-ı Divan-ı Nefî" kaydı la'da. Cilt kapağı güve yeniği tahrip olmuş. Hâmişlerde beyitler kayıtlı. İlk sahifede rakamlarla kayıtlar düşülmüştür. 97.yk'da temellük mührü var. 69a-69b, 70a-71a'da "Sâkinâme" kayıtlı.

Baş: Ukde-i ser-rişte-i râz-ı nihânîdir sözüm
Silk-i tesbîh-i dür-i sebalmesânîdir sözüm
Son: Gam çekme hakikatde eger ârifisen
Farz eyle ki elân yine âlem yoğımış

Kahire 1252 / 1836, İstanbul 1269 / 1852, İstanbul 1311 / 1893, İstanbul 1972, İstanbul 1986, Ankara 1986'da basılmıştır.

42- Divan-ı Neş'et

381

(Süleyman ö. 1222/1807)

114 yk. 233x140 (170x80)mm. Saman sarısı kâğıt. Ta'lik yazı. 15 satır. Rekabe kayıtlı. Başlıklar kırmızı mürekkeple. Cilt, mukavva üzeri siyah bez kaplı, sırtı ve köşeleri siyah meşin. Şîrazeli, iç kapaklı.

Başta dibâce kayıtlı (1a-9a). Mensur dibâcede şâir hakkında bilgi yer almakta. Divan Na'tle başlıyor. Sahifelerde oksitlenme ve lekeler var. Sahifeler sonradan kurşun kalemle numaralandırılmıştır. 53a-54a yapraklarında "Sâkinâme" kayıtlı.

Baş: Nâzım-ı divan-ı şerif-i belâgat-redif sellemehüsselâm
vâkıf-ı esrâr-ı levh u kalem . . . (nesir)
Son: Sevdâ zî-dükân-ı 'ışk ma'lûm
Gülzâr-ı vefâ gül-i siyehdür

Kahire 1252 / 1836'da basılmıştır.

43- Divan-ı Nevâyî
(Alışır 844 / 1441, 906/1500)

350

168 yk. 250x175 (160x105)mm. Ta'lik yazı. 13 satır. Cilt, vişnerengi meşin. Yıldız zincirek ve cedvelli. Salbekli, köşe ve orta şemseli, şirazeli. Arka kapak gömme şemse, salbek ve zincirekli. Cilt, mükemmel tezhib örneği.

1a'da beş temellük mührü ve muhtelif temellük kayıtları var. 1b mükemmel tezhibli. Sütûn araları altın yıldız, yazı çevresi yıldız ve yeşil-mavi üç cedvelli. 168. yaprakta beyzî büyük ve küçük iki temellük mührü var. Sonda iki yaprak cedvelli, boş. Son yaprakta beyitler ve tûsımlar kayıtlı. Bazı sahifelerde su akıntıları, lekeler var. Nûsha tamir görmüş. Hâşiyelerde kurşun kalemle düzeltmeler var.

Baş: Ey nev-bahâr-ı ârızının subhıga can-perver-i hevâ
Son: Pür kadeh ol külli handân eyledi
Ey kõngül nezzâre et külhanda kör

Paris 1841, Taşkent 1315/1897, İstanbul (tarihsiz), Tebriz (tarihsiz), Buhara (tarihsiz), Hive 1881'de basılmıştır.

44- Divan-ı Nev'izâde Atâyi
(991 / 1583-1045/ 1636)

449

41 yk. 180x80 mm. Beyaz kâğıt. Ta'lik yazı. 21 satır. Başlıklar kırmızı mürekkeple. Cilt, vişnerengi meşin kaplama.

Divan, Hamse-i Atâyi'nin birinci bölümünü oluşturmaktadır. Daha sonra "Heft-hân", "Nefhatü'l-ezhâr", "Sohbetü'l-ebkâr", "Sakî-nâme" yer almaktadır. İlk yaprakta bir temellük mührü ve Es-Seyyid Mahmud Mir Tayyar imzası var.

Baş: Eylesün besmele bi-nakş-ı midâd
Mâh-ı ser-levha-i zerrine sevâd
Son: Zîr-i dâğ-ı sineme çekdüm elif saçıldur hûn
Görüp sâkiyi sandum oldu surâhi ser-nigûn

45- Divan-ı Niyâzi-i Mısri
(Şeyh Mehmed ö.1105/1694)

254

73 yk. 210x140 (155x95) mm. Aharlı beyaz kâğıt. Nesih yazı, 13 satır. Rekabe kayıtlı, gizli mıstar ve cedvelli. Cilt, mukavva üzeri bez kaplama, sırtı ve köşeleri siyah meşin. İç kapaklı, şirazeli. 72-73. yapraklar tamir görmüş.

Baş: Ey gönül gel gayrı geç aşka eyle iktidâ
Zümre-i ehl-i hakikat anı kalmış iktidâ
Son: Ol nefha ki âdem demidür âdemi iste
Ol demle Niyazî erilir menzile dosta

1239'da Seyyid Muhammed Hıfzî tarafından istinsah edilmiştir.

Kahire 1254/1838, Kahire 1259/1843, İstanbul 1260/1844, 1275 (basıldığı yer belli değil), İstanbul 1284/1867, İstanbul 1291/1874 İstanbul 1291/1874, İstanbul 1294/1877, 1298/1881 (basıldığı yer belli değil), İstanbul 1300/1883, 1307) basıldığı yer bilinmiyor) İstanbul 1325/1907, 1326/1910 (basıldığı yer bilinmiyor), Basıldığı yer ve tarihi bilinmeyen bir taşbaskı, İstanbul 1935, İstanbul 1943, İstanbul 1943, İstanbul 1958, İstanbul 1976 ve basıldığı yeri ve basılış tarihi bilinmeyen bir baskısı yapılmıştır.

46- Dîvan-ı Nürî

251

38 yk. 204x143 (145x95) mm. Sarı, penbe, beyaz kâğıt. Nesih yazı. 17 satır. Çift cedvelli, cedvel araları altın yaldızlı, rekabe kayıtlı. Cilt, mukavva üzeri yeşil bez kaplama. Sırtı meşin, miklaplı, kapak içleri ebrûlu kâğıt yapıştırma, iç kapaklar ebrûlu.

İlk yaprak tezhibli. Dîvan-ı Şeyh Zekâî ile birlikte. Ferağ kaydı ve bir temellük mührü Zekâî Dîvanı'nun sonunda.

Baş: Hamden limen ce'alessünnetenâ yenâbiü'lhikmeh. . . .
(nesir)

Son: Meşiyet bendesidir cümle eşyâ
Hemen ihsana kaldı kul efendi

1284 tarihinde Muhammed Tevfik es-Sa'dî tarafından istinsah edilmiştir.

47- Dîvan-ı Oğlanlar Şeyhi (Dil-i Dânâ)
(İbrahim ö. 1060/1656)

361

62 yk. 240x165 (193x115) mm. Kalın sarı kâğıt. Nesih yazı. 21 satır. Başlıklar kırmızı mürekkeple. Sütun araları çift, dış çerçeve tek kırmızı mürekkeple cedvelli. Cilt, vişnerengi, mukavva üzeri meşin kaplama. Cilt üzerine sonradan ebrûlu kâğıt yapıştırılmıştır. Miklaplı.

Dîvan ismi 1b, ferağ kaydı 61b' de. 62b' de "Nefes-i

Hasan", "Nefes-i Pir Sulţan" kayıtlı rik'a yazıyla iki nefes bulunmakta. Eserin muhtelif hamişlerinde notlar kayıtlıdır.

Baş: İlahî ilmine yok hadd u gâyet
Hudâyâ vâsfına yok nihâyet

Son: İbrahimin sözlerin kendin bilmez ne bilsün
Kendin bilen ârife fedâ olsun cânımız

İstinsah tarihi 1255. Derviş Yakup tarafından istinsah edilmiştir.

48- Divan-ı Oğlanlar Şeyhi (Dil-i Dâna)
(İbrahim ö. 1060/1656)

459

50 yk. 175x210 (170x110) mm. Kalın beyaz kağıt. Rik'a yazı. 16 satır. Cilt, mukavva üzeri siyah plastik yapıştırma. Sırtı ve köşeleri meşin kaplı. İç kapaklı.

Şâir, mustensih adı iç kapakta kayıtlı. Risâle-i Şeyh İbrahim ile birlikte, "Fihrist-i Risâle-i mergûb" kaydı 3a'da. "Derbeyân-ı Sebeb-i te'lif" 3b'de. Kasâid kısmı 61b'de başlıyor. Divan manzum ahlâkî öğütlere yer veren manzum risâlelerle birlikte.

Baş: İlahî ilmine yok hadd ü gâyet
Hudâyâ vâsfına yok hiç nihâyet

Son: Bu yüzden biri bir âyet rivâyet etmedi aslâ
Muhyuddin ne Sadrüddin ne Attâr u ne Mevlânâ

1023'te Ali Saib Sofyevi tarafından istinsah edilmiştir.

49- Divan-ı Râğib Paşa
(ö. 1177/1763)

507

48 yk. 200x140 (140x80) mm. Saman beyazı kağıt. Talik yazı. 13 satır. Rekabe kayıtlı. Cilt, vişneçürüğü rengi meşin, mıklaplı.

1192 temellük kaydı kırmızı mürekkeple. Siyah mürekkeple okunmayan başka bir temellük kaydı, bir temellük mührü, silik yazıyla iki beyit bulunmakta. Divan adı 1b'de kayıtlı. Arka iç kapakta mülkiyet kayıtları var. Farsça-Türkçe manzumelerden ibarettir.

Baş: Habbezâ ferhunde şeb leyletülkadreş fedâ
Mişevved kerd seher-i subheş hezâr eyyâm-ı muhit

Son: Bâyed guşâ der heme-câ çeşm-i ihtiyât
Mâhî-yi sayyâd-ı dâm koned mevc âb-râ

Kahire 1252 / 1836'da basılmıştır.

50- Divan-ı Râğîb Paşa
(Mehmed ö. 1177 / 1763)

426

Divan-ı Esad ile birlikte. Hamişte ta'lik ve sülûs yazıyla kayıtlıdır. Şâir ve divan adı 1b hamişinde kırmızı mürekkeple. 1b-9a'da kayıtlıdır. Divan eksiktir.

51- Divan-ı Rahmî Efendi
(Tersane Kâtibi)

380

74 yk. 232 x 155 (158x88) mm. Ta'lik yazı, 21 satır. Rekabe kayıtlı. Başlıklar kırmızı, cedvel ve mıstarlar koyu kırmızı mürekkeple. Cilt, mukavva üzeri vişnerengi meşin kaplama. Yıldız zincirekli, çift cedveli. Sırtı, kahverengi meşinle tamir görmüş, şirâzeli, iç kapaklı.

1b, 22b tezhibli. Kalın yıldız, iki siyah bir kırmızı cedveli. Divan ve şâir adı 1b'de. Bazı yapraklarda tutkal ve mürekkep lekeleri bulunmakta. "Gazeliyat" 22b, "Mukattaat" 44b'de bulunmakta. Divan 73a'da tamamlanıyor. 73 b cedveli boş.

Baş: Ey şehensâh-ı melâik-hâdim-i hayrülbeşer
Hâkpây-ı ekremi kerrübiyân tâc-ı ser

Son: Rahmiyâ derler ana merd ü zen
Ahşam olunca dideler rüşen

52- Divan-ı Rıza
(Şeyh Mustafa Neccarzâde ö. 1159/1746)

500

54 Yk. 200X130 (165X70) mm. Aharlı kağıt. Rik'a yazı 23 satır. Cilt, mukavva üzeri bez kaplama. Ebrûlu kâğıt yapıştırma. Sırtı meşin, mıklaplı.

Divan mürettepdır. Başlıklar kırmızı mürekkeple. Eserin başında "Tuhfe-i İrsâdiye" bulunmakta.

Baş: Serkâfile-i âlem-i balâsın sen
Sâlârda arş-ı mu'allâsın sen

Son: Te'âlallah va'den innehû lâyuhlifülmi'âd
Faddalnâ rabbenâ etmimlenâ fi mebde'ülicâd

İstanbul 1262 / 1846'da basılmıştır.

53- Divan-ı Riyâzî
(Mehmed ö. 1054 / 1645)

466-68

39 yk. 206x116 (165x70) mm. Sarı-beyaz kâğıt. Ta'likyazı 27 satır. Cilt, vişneçürüğü renkli meşin. Şemseli, kalın, ince yaldız cedveli. İç kapaklı. Yazı rekabe kayıtlı, mahlaslar kırmızı mürekkeple çizilmiştir.

Ketebe kaydı ön iç kapakta. Divan-ı Sabrî ile birlikte. İç kapakta bir temellük mührü, talik yazıyla muhtelif manzumeler bulunmakta. Hâmişlerde beyitler kayıtlı. Bazı yapraklarda su akıntıları var. "Sâkinâme-i Riyâzî" 4b-59a'da kayıtlı.

Baş: Sâlik-i aşkım çıkan râh-ı cunûndur bana
Seng-i cefâ-yı felek râh nûmûndur bana
Son: Kim zerre isen dahi çıkarsın feleğe
Tut damen-i gird-i båd-ı daşt-i gam-ı aşk

1283 yılında Azizi tarafından istinsah edilmiştir.

54- Divan-ı Sabih

531

76 yk. 220 x 160 (200x135) mm. Beyaz, saman beyazı kâğıt. Rik'a yazı. Satır, muhtelif. Rekabe kayıtlı. Başlıklar kırmızı mürekkeple. Mahlaslar kırmızı, siyah çizgilerle belirtilmiştir. Tarih kayıtları kırmızı mürekkeple. Cilt, mukavva üzeri ebrûlu kâğıt yapıştırma. Sırtı ve çevresi kahverengi meşin kaplama. Yaldız zincirekli, miklaplı, şîrâzeli.

"Mecmua-ı Gazeliyyât" kaydı 1a'da. 1b-13b Kasideler, 14a-56b'de Gazeller, 1 Müstezâd, 56b-58b'de Lûgaz, Muamma, 58b-76b'de tarihler kayıtlıdır. 76-80. yapraklar boş.

Baş: Dil-i insanı ef'al-i sıfat-ı zâta kâbil bil
Ne ma'nâ âdem-i ma'na ki taht-ı mülk-i unsurda
Son: Harf-i cevher-dârdan târihi nutk eyler Sabih
Nakşibendiler bu hüsn-i hatla vecd-âver olur (1167)

55- Divan-ı Sabit
(Alaeddin Efendi ö. 1125/1713)

255-257

122 yk. 210x130 (160x75) mm. Saman beyazı kâğıt. Ta'lik yazı. Cilt, vişneçürüğü renkli meşin. Çift cedveli, yaldız zincirekli, köşebendli, salbekli, yaldız şemseli, şîrâzeli. Miklap beyzî şemseli. Cilt dağılmak üzere, mükemmel tezhibli.

"Hasan", "Rıza" kayıtlı temellük mührü ve mülkiyet kayıtları var. Hamişlerde kurşun kalemle düzeltmeler ve beyitler kayıtlı. 122 b'de Divânî yazıyla bir isim ve tarih yer almakta. Divan 113a'da başlayan Lûgazlerle tamamlanıyor.

113a-117a'da "Hikâye-i Tonludere (Derenâme)", 117a-119a'da "Hikâye-i Manzume, el-meşhûr Berber-nâme" adlı şâirin mesnevileri kayıtlıdır.

555 (?) tarihinde istinsah edilmiştir.

56- Divan-ı Sabit

417-21

(Alaeddin Efendi ö. 1125/1713)

139 yk. 223x165 mm. Aharlı beyaz kâğıt. Ta'lik yazı. 16 satır. Rekabe kayıtlı. Başlıklar kırmızı mürekkeple. Cilt, sarı meşin. Sırtı vişne rengi meşin. Şirazeli, gömme şemseli.

Baş: Hûşâ ferhunde ahter leyle-i mümtaz u müstesnâ

Ki unvân-ı berât kadridür ser-sure-i İsrâ

Son: Kûşe-i tekyede kalmak kasdı

Tirini attı kemanın basdı

1a ve iç kapakta mülkiyet kayıtları bulunmakta. "Ali Rıza" kayıtlı bir temellük mührü var. Divan Lûgazlerle sona eriyor. Edhem-nâme, Berber-nâme, Dere-nâme ile birlikte. Divan 1b'den başlamaktadır.

60- Divan-ı Sabri

466-468

(Mehmed Şerif ö. 1055/1645-46)

49 yk (60a-109b). 206x116 (165x70) mm. Aharlı kâğıt. Ta'lik yazı. 27 satır. Cilt, vişneçürüğü renkli meşin. Şemseli, kalın-ince yıldız cedveli, iç kapaklı.

110b'de ebced hesabıyla bazı karalamalar ve bir beyit kayıtlı. Hamişlerde beyitler ve bazı düzeltmeler bulunmakta.

Baş: Teâlallah zihî rahş-ı sabâ seyr-i Süleymânî

Ki ana subh-ı nusrettir sabâhü'l-hayr pişânî

Son: Ol şeh-i hüsne diyüp tâze gazeller Sabri

Şuarâ bir yere gelsün yine divân olsun

1061'de Azizî tarafından istinsah edilmiştir. Divan-ı Sabri-yî Şâkir İstanbul 1269 / 1879'da basılmıştır.

61- Divan-ı Sayfi

528-529

(Nizamoğlu Seyyid Seyfullah ö.1010/1602)

128 yk (92-220). 215x160 (155x96) mm. Sarı-beyaz kalın kâğıt, aharlı. Sülûs yazı, 15 satır. Kırmızı mürekkeple cedveli. Başlıklar kırmızı mürekkeple. Cilt, mukavva üzeri vişnerengi meşin, gömme orta şemseli üç yıldız zincirekli ve cedveli, şirazeli. Sırtı kahverengi meşin. Cilt tamir görmüş. Ferağ kaydı 221a'da.

Menâkıb-ı Seyfullah ile birlikte. 1b tezhibli. 1b-2a kalın altın yıldız cedveli. Hâmişlerde manzumeler kayıtlı. 221'de iki temellük mührü var. 220b-221a'da "Nutm-ı Rüşti" kayıtlıdır.

Baş: Bi- hakkı lâilâheillallah
Koma ben kulunda cürm ü günâh
Son: Kalmayup hiç jeng-i gamdan eser
Aça mir'ât-ı kalbini fettâh

Zilkade 1235 tarihinde Derviş Halil tarafından istin-
sah edilmiştir.

62- Divan-ı Seyyid Ali Fehmî 533
(Nakıbzâde)

66 yk. 213 x 150 (155x100) mm. Beyaz kâğıt. Ta'lik yazı. 15 satır. Yazı, kalın yıldız ve siyah mürekkeple çift cedveli. Cilt, mukavva üzeri ebrûlu kâğıt yapıştırma. Sırtı kırmızı meşin, miklaplı, iç kapaklı. Şiraze bozulmuş. Ferağ kaydı 66 b'de.

Divan-ı Seyyid Ali Fehmi Nakib-zâde kaydı 1a'da. 1b yıldızla tazhibli. 67., 68. yapraklar boş.

Baş: Bismillahile gel eyleyim ibtida
Hazret-i pervedigâra eyleyüp bihadd senâ
Son: Kelâm-ı seyyidün sırnın bilen âşıklar ey Nakşi
Sakâhüm Rabbühüm hamrın içen âşıklar ey Nakşi
İrür ma'şûkuna anlar mekândan lâmekan söyler

63- Divan-ı Sezâyî 352
(Sezâyî-i Gülşeni ö.1152/1739)

43 yk. 280x150 (170x75)mm. Kalın-beyaz kâğıt. Nesih yazı, 29 satır. Rekabe kayıtlı. Başlıklar, mahlaslar ve bazı kelimeler kırmızı mürekkeple. Cilt, siyah meşin üzerine ebrûlu kâğıt yapıştırma. Meşin cilt kabartma zincirekli, iç kapaklı. Yazı, siyah mürekkeple. Ketebe kaydı 43b'de.

Hâmişlerde Acem beste, Isfahan beste, Segâh beste

başlıklı beyitler bulunmakta. Hamişlerde notlar ve kırmızı mürekkeple düzeltmeler var.

Baş: Hamd sezâ zâtına ey Kibriyâ
Nev-i beşer eyleyemezler edâ

Son: Vâsıl-ı kân-ı hüner bu resme tarihin dedi
Geçdi hayt-ı mıstara lülû-yı zibâ-yı hüküm

1182 tarihinde Kadı Rafet tarafından istinsah edilmiştir. Kahire 1256/1840, İstanbul 1267/1851, İstanbul 1985'te basılmıştır.

64- Divan-ı Siyâmî-i Rumî
(Mehmed Ali)

48-49

68 yk (5a-73b). 170x108 (137x78)mm. Aharsız kalın-beyaz kâğıt. Ta'lik yazı, muhtelif satır. Cilt, mukavva üzeri bez kaplama. Sırtı ve köşeleri siyah meşin. şirazeli.

1b-5a arasında Şehr-engiz kayıtlıdır. 66a-73b'de başlıksız bir manzume bulunmakta. Divan sayfeleri nem ve su akıntısı dolayısı ile bozulmuş. İlk sayfede yazı silik. 62b'de beş beyit iptal edilmiştir.

Baş: İlâhî cümlelerin maksûdı Allah
Bu ben eğriye göster doğru bir râh

Son: Gözlerin bend-i nasihat biline âlemde
Eyle gel beru güftân Siyâmî tekrar

64- Divan-ı Şemsî Paşa
(Ahmed ö. 988/1580-81)

2

92 yk. 115x70 mm. Âbâdî kâğıt. Ta'lik yazı, 12 satır. Cilt, yıldız zincirekli, meşin cilt.

1b-2a tezhibli. 88.yk'dan sonra yazı nesih. Hamişlerde kayıtlar yer almakta.

Baş: Hamd-i bi-hadd ki avn-i ilâh
Oldı unvân-ı nâme-i bismillah

Son: Terk-i cefâ kıl istersen bulasın safâ
Tut Şemsî'nin nasihatini olma bî-vefâ

65- Divan-ı Şeyh Kaygulu
(Şeyh Halil, Bursalı)

366

74 yk. 231x155 (170x95) mm. Sarı-kalın kâğıt. Nesih

yazı. 17 satır. Çift kırmızı cedveli. Cilt, mukavva üzeri kahve-
rengi meşin. Plastik, yeşil kapak sonradan yapıştırılmıştır.
Miklaplı, şirazeli, yeşil iç kapaklı.

Divan ve şair adı kurşun kalemle iç kapakta. 74a
cedveli, boş. Yazı mustarlı.

Baş: Bin bir ismin sahibi
Cümlelerin sensin hâlıkı
Son: Şeyh Kaygulu sana derin
Onuldu yürekde yaram

İstanbul 1273/1857, İstanbul (tarihsiz), 1272/1856
(basıldığı yer bilinmiyor), Yeri ve tarihi bilinmeyen bir başka
baskısı yapılmıştır.

66- Divan-ı Tahir Efendi

581

158 yk. 202x133 (162x90) mm. Kareli-beyaz, saman
sarısı dosya kağıdı. 18 satır Ta'lik yazı. Bazı yapraklarda
Nesta'lik, rika. Cilt, mukavva üzeri siyah bez kaplama. Sırtı ve
köşeleri meşin. Şirazeli, iç kapaklı.

Ebrûlu iç kapaklarda ve 1a'da çeşitli kayıtlar var. 1a'da
çiçek ve böcek çıkartmaları yapıştırılmıştır. Nüsha 9a'dan itiba-
ren numaralandırılmıştır. Farsça-Türkçe kasideler 90a'dan
itibaren başlıyor. Gazeliyat (114b), Şarkılar (130b), Tarihler
(133a). Tarihlerin sonunda bir manzume ve bir mensur eser yer
almakta. Nüşanın sonunda rübâi-muhammes ve mektuplar
bulunmakta. Hz.Ali ve diğer imamları anlatan "Mâsûmân-ı pâk"
nüsha sonunda.

Baş: Beyâ tâ berârim dest-i niyâz
Be-dergâh-ı ânhâlık-ı çâre-sâz
Son: Dile Haktan ne istersin muradın Hak verir elbet

İstanbul 1318/1900'de basılmıştır.

67- Divan-ı Tâlib

111

(Mehmed, Bursevî ö.1118/1706)

26 yk. 215x140 (170x100) mm. Aharlı, beyaz kâğıt.
Talîk yazı, 17 satır. Cilt, mukavva üzeri bez kaplama. Sırtı ve
köşeleri meşin. Yazı, siyah mürekkeple, rekabe kayıtlı. Başlıklar
kırmızı mürekkeple.

24b-26a'da 13 rübâi "Rübâiyât" başlığı, 13 matla
"Matâli" başlığı ile kaydedilmiştir.

Baş: Nîst çün feryâd-ı münkîn ez-fîgen temkîn-i ma
Kûh-ı temkîn râ be feryâd âvered şîrîn-i ma
Son: Ebrûları fikriyle melâlüz şimdi
Sevdâ-yı miyânîyle hayâlüz şimdi

1313 tarihinde istinsah edilmiştir. Müstensih adı okunamadı (26b).

68- Divan-ı Tecelli
(Zülfikâr ö. 1100 / 1689)

422

39 yk. 222x130 (180x85) mm. Sarı-beyaz kâğıt. Ta'lik yazı, 15 satır. Rekabe kayıtlı. Başlıklar ve cedveller kırmızı mürekkeple. Cedvel araları altın yaldız doldurma. Cilt, mukavva üzeri bez kaplı. Sırtı ve köşeleri meşin. Şemseli, iç kapaklı.

1a'da okunamayan bir mülkiyat kaydı bulunmakta. Cilt tamir görmüş, bazı sahifelerde su akıntıları var. Hamişlerde düzeltmeler bulunmakta.

Baş: Kâmkâr-ı emel ki hemdemdür sana
Dil-i hevâdâr müsellümdür sana
Son: Tecelli-veş görüp tahsin ettiler didiler târih
Zihî bünyâd u vâlâ cîsr-i bâlâ tarh-ı bi-hemtâ

İstanbul 1290/1873'te basılmıştır.

69- Divan-ı Tırsî

488-89

51 yk (36b-87a). 195x125 (148x80) mm. Saman sarısı kâğıt. Talik yazı, 15 satır. Rekabe kayıtlı. Başlıklar kırmızı mürekkeple. Yazı, cedveli. Cilt, mukavva üzeri baz kaplama. Koşu yeşil iç kapaklı.

Divan-ı Hevâyi ile birlikte. Seyyid Ahmed Reşid adına bir temellük mührü ve mülkiyet kaydı 1a'da. 1b-2a kalın altın yaldız cedveli. Muhtelif hamişlerde beyitler kayıtlı. 36b tezhibli. Bazı yapraklarda mürekkep lekeleri bulunmakta.

Baş: Koşmaz göreyın varınca kibârân ibtidâ
Zevk-âver ol o demde zarifâne ibtidâ
Son: Bıçakçılık edüp Tırsî yarım mısra'da derc ettim
Dedim itmâmına târih bu tertîb-i dîvanım (1131)

62 yk. 205x140 (160x80)mm. Kalın-beyaz kâğıt. Sülûs yazı, 14 satır. Cilt, mukavva üzeri ebrûlu kâğıt yapıştırma. Sırtı ve miklap bağlantısı meşin, miklaplı, şîrâzeli.

Eser adı ve şâiri 1a'da kayıtlı. 157, 148 tarih kayıtları kurşun kalemle.

Baş: Eger takyamın destârı olmayaydı

Umaram başıma dâr olmayaydı

Son: Dedim itmâmına târîh bu tertîb-ı divanım (1131)

62 yk. 187x122 (140x70) mm. Beyaz-sarı kâğıt. Ta'lik yazı, 17 satır. Cilt, mukavva üzeri bez kaplama. Sırtı ve köşeleri meşin. Sonradan kapaklara siyah plastik cilt yapıştırılmıştır. İç kapaklı.

1a'da "Şehrengiz-i Usulî" kayıtlıdır. Aynı sahifede Ulvî'ye ait bir kıt'a bulunmakta. Hamişlerde muhtelif manzumeler kayıtlı. 33. yapraktan sonra 10 sahife boş. Divanın başı ve sonu eksik.

Baş: Ya'nî kim benim salâtım Cum'adır

Da'vetim fırka degüldür cem'adır

Son: Ehl-i derd ol ehl-i derd ol ehl-i derd

Ey Usûlî'den suâl edüp tesellî isteyen

1099'da istinsah edilmiştir.

Erzurum 1987, Erzurum 1988'de basılmıştır.

(Mehmed ö. 1145/1732)

89 yk. 270x145 (165x85) mm. Beyaz kâğıt. Ta'lik yazı, 21 satır. Rekabe kayıtlı. Başlıklar kırmızı mürekkeple. Cilt, mukavva üzerine siyah bez kaplama. Sırtı ve köşeleri siyah meşin.

1a'da muhtelif kayıtlar var. Eser adı mavi mürekkep ve mavi yazıyla sonradan yazılmıştır. 40b'de 7 satır nesir, 23b'de Kıbrıs fethine düşürülmüş tarih sonradan kaydedilmiştir. Nüshanın sonunda Nâbi, Sâbit'e ait manzumeler kayıtlıdır. "Beyân-ı sebeb-i te'lifü'r risâle" nüshanın sonunda nesih yazıyla.

Baş: Kevne mihr u mahdır sanma viren fer rûz u şeb
Bir kamer ta'atdan oldı nura mazhar rûz u şeb
Son: Gelip dünyaya bi-baht oldu nâs
Berâ-yı tehniyye geldim Sivas

73- Divan-ı Vecihî

61-62

24 yk. 158x95 (122x62) mm. Aharlı, beyaz Venedik kâğıdı. Talik yazı, 15 satır. Kırmızı cedvelli, başlıklar kırmızı mürekkeple. Cilt, mukavva üzeri yeşil meşin.

24-44 yaprakları arasında "Şehr-engiz-i Vecihî" kayıtlıdır. 1a'da iki ayrı yazı karakteriyle duâlar bulunmakta.

Baş: Ey hükümünle mübeddi' her sûret-i zibâ
Vey kudretiyle muharri' cümleten eşyâ
Son: Tiğ-ı gamdan eylemez Vechiyâ hazer
Meydan-ı aşk içinde çün vehm-i bi-bâkım

959'da Mehmed b. Mehmed Muinzâde tarafından istinsah edilmiştir.

74- Divan-ı Yakini Efendi

522

47 yk. 240x165 (170x150) mm. Aharlı beyaz kâğıt. Sülüs yazı, 17 satır. Cilt, mukavva üzeri vişneçürüğü rengi, meşin. Şirazeli. Mükemmel tezhibli. Kalın yaldız ve kırmızı cedvelli. Başlıklar yaldız üzerine kırmızı mürekkeple. Mahlaslar kırmızı mürekkeple belirtilmiştir. Ferağ kaydı 47b'de.

İç kapakta Râcih adına mülkiyet kaydı ve 1275 tarihi ile birlikte iki temellük mührü var. Ayrıca "gelmez" redifli bir manzume Râcih'e âit olup rik'a ile yazılmıştır. 1b tezhibli. 13, 16-17. 48-49. yapraklarda Rûhi'ye âit manzumeler kayıtlı. Cilt üzerinde, eser, şâir adı, sene kaydı var.

Baş: Dem-i cân-bahş ile ben mürdeyi eyler ihyâ
Şerheder leblerini âyet-i "yuhylmevtâ"
Son: Yakini lâf gûzâfı ko eyle şâha du'â
Niyâza kaldır elün sûy-ı hazret-i Mennân

1275 tarihinde Ahmed Rif'atî (Bâdî) tarafından istinsah edilmiştir.

75- Divan-ı Zekâyî
(Mustafa ö. 1227/1812)

413

38 yk. 222x152 (185x100)mm. Kalın-beyaz kâğıt. Nesih

yazı, 21 satır. Başlıklar kırmızı mürekkeple, kırmızı çift cedveli. Cilt, mukavva üzeri bez kaplama. Sırtı ve köşeleri meşin. Şemseli, iç kapaklı.

Nüshada, sırasıyla Na'tler, mersiyeler, tarihler, terci-bendler ve gazeller, kıt'a ve beyitler kayıtlıdır. 1a'da bir temellük mührü bulunmakta.

Baş: Ey nübüvvet tahtının şâhı Habîb-i Kibriyâ
Vey risâlet evcinin mâhı Habîb-i Kibriyâ
Son: Sülûkî ehl-i tecrîdin şuhûdî-hâl-i tefrîdin
Üçüncü rütbe tevhîdin yolun cevân edenlerdir.

76- Divan-ı Zekâyî
(Mustafa, 1227/1812)

251

41 yk (39b-80a). 205x142 (145x95) mm. Kalın-beyaz kâğıt. Rik'a yazı, 17 satır. Mahlas ve başlıklar kırmızı mürekkeple. Yazı, gizli mıstarla yazılmıştır. Cilt, mukavva üzeri yeşil bez kaplı. İç kapaklar ebrûlu, miklaplı. Miklap bağlantısı ve sırtı siyah meşin. Ferağ kaydı 80a'da.

Divan-ı Nûrî ile birlikte. 54a boş. Bazı sahifelerde nem ve leke izleri bulunmakta. 80a'da bir temellük mührü var.

Baş: Ey nübüvvet tahtının şâhı Habîb-i Kibriyâ
Vey risâlet evcinin mâhı Habîb-i Kibriyâ
Son: Esîp bâd-ı muhâlif gitdi ol şâh
Gözüm ardında kaldı neyleyim âh

1248 tarihinde Mehmed Tevfik es-Sa'dî tarafından istinsah edilmiştir.

İstanbul 1258/1842'de, İstanbul 1288/1871'de basılmıştır.